

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 14.11.2023, klo 16:00 - 18:54

Paikka Teams-kokous

Käsitellyt asiat

§ 37 Kokouksen avaus ja läsnäolijat

§ 38 Muistion tarkastus

§ 39 Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvitys

§ 40 Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvitys

§ 41 Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 sekä alueelliset hyvinvointisuunnitelmat

§ 42 Kokoukset vuonna 2024

§ 43 Tiedoksi merkittävät asiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Taru Tolvanen, puheenjohtaja, poistui 18:16
Mauri Heiska, 2. varapuheenjohtaja
Matti Heinämäki
Ilkka Hjerppe
Jani Kivelä
Riitta Kuismanen
Jouni Neste, saapui 16:17, poistui 17:12
Riitta Ollila
Piila Paalanen
Petri Rajala
Leena Saarela, saapui 17:36
Julia Sangervo
Petra Schulze-Steinen
Juhana Suoniemi
Maija-Sofia Ulmanen
Kirsi Vaittinen, saapui 16:13
Katja Kotalampi, varajäsen
Reijo Kaakkolammi, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Nella Lehtinen, valiokuntakoordinaattori, sihteeri
Jenni Ruokonen, yhteiskuntasuhdejohtaja
Kristiina Lumme, strategiapäällikkö
Minna Luoto, toimialuejohtaja, poistui 16:43
Titta Pelttari, palvelulinjajohtaja, saapui 17:05, poistui 18:15

Poissa

Ida Leino
Riina Aspila
Satu Kosola
Sebastian Lohja
Heikki Lyytinen
Arto Ranta, strategiajohtaja
Juha Kinnunen, palvelulinjajohtaja

Allekirjoitukset

Taru Tolvanen
Puheenjohtaja

Nella Lehtinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

16.11.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Mauri Heiska
2. vpj / puheenjohtaja § 41-43

Pöytäkirjan nähtävänäolo
Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 21.11.2023.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 37

Kokouksen avaus ja läsnäolijat

Valiokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnan kokouskutsu ja asialista lähetetään vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta valiokunnan jäsenille sekä varajäsenille. Kokouskutsu ja asialista lähetetään sähköisesti.

Valiokunnan kokoukseen osallistuu varsinainen jäsen. Valiokunnan jäsen kutsuu sijaansa varajäsenen, mikäli on estynyt osallistumaan kokoukseen.

Ehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja todetaan läsnäolijat.

Kokouskäsitely

Kokouksen puheenjohtajana toimi 1. varapuheenjohtaja Taru Tolvanen puheenjohtaja Ida Leinon ollessa estynyt.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 16. Todettiin läsnäolijat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 38

Muistion tarkastus

Valiokuntien työjärjestyksen mukaan valiokuntien kokouksista laaditaan valiokuntamuistio. Muistioon kirjataan valiokunnan keskustelun keskeiset nostot ja huomiot. Valiokuntamuistiot ovat julkisia asiakirjoja.

Valiokunnan muistion tarkastaa puheenjohtaja sekä varapuheenjohtajat. Muistio kuitataan tarkastetuksi sähköpostilla.

Ehdotus

Valitaan tulevaisuus- ja strategiavaliokunnan muistion tarkastajiksi puheenjohtaja sekä varapuheenjohtajat.

Päätös

Valittiin tulevaisuus- ja strategiavaliokunnan muistion tarkastajiksi puheenjohtaja sekä 2. varapuheenjohtaja.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 39

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvitys

25417/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Luoto, TOIMIALUEJOHTAJA, SUUN TERVEYD., minna.luoto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Suun terveydenhuollon palveluverkkosuunnitelma
- 2 Suun terveydenhuollon palveluverkkosuunnitelma, laaja materiaali
- 3 Tulevaisuus- ja strategiavaliokunnan lausunto suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksestä

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut ” alataavoitteen ” eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto ” alla on toteutettu hyvinvointialueen suun terveydenhuollon palveluiden verkostoa koskeva selvitys syys-lokakuussa 2023.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluiden verkostolla palvelutarpeeseen ja sen muutokseen, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston valmistelussa on ollut pohjana aluevaltuuston 14.8.2023 hyväksymät palveluverkon kehittämisen yleiset sekä palvelukohtaiset periaatteet.

Nykytilan kuvaus ja muutospaineet

Pirkanmaan hyvinvointialue tuottaa tällä hetkellä suun terveydenhuollon palveluja 53 toimipisteessä. Lisäksi aikuisten palveluja ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta noin 10 toimipisteestä. Osa toimipisteistä sijaitsee sote-asemilla, osa erillisinä hammashoitoloina koulujen yhteydessä tai muuten erillään muista sote-palveluista. Omat toimipisteet eroavat asukasohjiltaan, käyntimääriltään sekä henkilöstömääriltään huomattavasti toisistaan. Hammaslääkäreitä, suuhygienistejä ja hammashoitajia toimipisteissä on noin 540.

Palveluiden saatavuudessa sekä toimintamalleissa ja digitaalisten palveluiden käyttöasteissa on suuria eroja. Digitaalisten palveluiden tarjonta on ylipäätään hyvin vähäistä. Liikkuvina palveluina on syksyllä 2023 aloitettu alakoululaisten määräaikaistarkastusten tekeminen kouluilla siirrettävien hoitokoneiden avulla. Lukuvuonna 2023/2024 Tampereella lukuun ottamatta kaikki määräaikaistarkastukset tehdään kouluilla. Tampereella toiminta alkaa lukuvuonna 2024/2025. Jonkin verran on tarjottu liikkuvia palveluja myös ikäihmisten asumispalveluyksiköihin joillain alueilla.

Pirkanmaan väestön määrän ennustetaan kasvavan 2–4 % vuoteen 2035 mennessä. Tällä hetkellä eniten suun terveydenhuollon palveluita käyttävän ikäryhmän eli 7–17-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

vuotiaiden määrän ennustetaan kuitenkin pienenevän. Samaan aikaan yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa, samoin kuin tämän ikäryhmän palveluiden tarve. Asiakasmäärän ennustetaan jonkin verran kasvavan vuoden 2022 tasosta. Käyntimäärien ennustetaan pysyvän vuoden 2022 tasolla olettaen, ettei nykyisissä toimintamalleissa tapahdu muutoksia. Suuntaus on kuitenkin kohti pidempiä käyntiaikoja, jolloin yhdellä käyntikerralla pystytään tarjoamaan enemmän palvelua ja näin vähennetään muun muassa potilasvaihoista syntyvää hukkaa.

Palveluiden verkoston tavoitetilä ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluiden verkosto, jossa palvelut jakautuvat fyysisiin toimipisteisiin, liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin. Suun terveydenhuolto on toimenpidekeskeinen ja laiteriippuvainen toimiala. Digitaalisten palveluiden käyttö tulee olemaan jatkossakin selvästi montaa muuta palvelua vähäisempää. Sen sijaan liikkuvien palveluiden tarjontaa voidaan lisätä. Vaiheittain toteutuvat muutokset edellyttävät joistakin vanhoista toimintatavoista luopumista.

Sosiaali- ja terveystalvelujen kiinteämpi yhteistyö on keskeinen tulevaisuuden tavoite. Suun terveydenhuollossa tavataan säännöllisesti valtaosa lapsista ja nuorista. Suun terveydestä voidaan tunnistaa monia yleisterveyteen liittyviä pulmia sekä mahdollisia sosiaalitalvelujen tarpeita. Yhteistyö vastaanottotalvelujen ja sosiaalitalvelujen kanssa on tärkeää. Yhteistyötä tukee suun terveydenhuollon toimipisteiden sijoittuminen jatkossa pääosin samoihin tiloihin näiden talvelujen kanssa, jolloin asiakkaan talvelutarpeisiin voidaan vastata joustavasti ja moniammatillista yhteistyötä hyödyntäen.

Palveluiden verkoston valmistelu lähti kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä valmistelutyöryhmät pitivät tulevaisuuden talveluiden verkoston kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutosten skenaariota, jossa talveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittymiin ja samalla lisätään merkittävästi liikkuvia talveluja sekä mahdollisimman paljon digitaalisia talveluita. Samalla talveluiden verkostoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä talvelujen kokonaisuus maakuntatasoisena. Liikkuvilla talveluilla tuodaan talveluita lähelle asukkaita varsinkin haja-asutusseuduilla.

Laajempien muutosten skenaariossa vuonna 2035 fyysisissä, kiinteissä toimipisteissä tapahtuisi 75 % käynneistä. Liikkuvina talveluina tarjottaisiin 15 % käynneistä ja digitaalisina talveluina 10 % käynneistä. Liikkuvien talvelujen tarjontaa muille kuin alakoululaisille pilotoidaan keväällä 2024 yhdessä vastaanottotalvelujen ja sosiaalityön kanssa.

Suun terveydenhuollon tulevaisuuden talveluiden verkoston osalta esitetään, että vuonna 2035 käytössä olisi 30 toimipistettä. Toimipisteiden aukioloaikoja laajennettaisiin, mikä osaltaan parantaisi talveluun pääsyä. Liikkuvilla talveluilla täydennettäisiin talveluita erityisesti haja-asutusseudulla, jossa julkinen liikenne on vähäistä. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi muun muassa asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutualueisiin. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvitys on liitteenä ja lausunnon työstössä avustavat kysymykset oheismateriaalina.

Ehdotus

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- merkitsee suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi ja
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana toimialuejohtaja Minna Luotoa, joka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Valiokunnan keskustelussa nousi esille se, miten selvityksen laatimisessa on otettu huomioon muut Pirkanmaan hyvinvointialueen selvitykset ja ohjelmat (esim. IKI 2035-ohjelma). Huolta herätti se, miten niillä alueilla, joilla palvelut supistuvat päästään jatkossa hoitoon. Lisäksi valiokunta keskusteli palvelusetelien käyttömahdollisuudesta Pirkanmaan hyvinvointialueella sekä mahdollisuuksista tarjota erilaisia työajan joustoja ja osa-aikaisuutta työntekijöille saatavuuden ja rekrytoinnin helpottamiseksi.

Kirsi Vaittinen ja Jouni Neste saapuivat kokoukseen pykälän käsittelyn aikana.

Päätös

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- merkitsi suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi ja
- antaa liitteenä olevan lausunnon aluehallitukselle.

Tiedoksi

Aluehallitus, Minna Luoto, Eeva Torppa-Saarinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 40

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvitys

25418/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Titta Pelttari, LASTEN, NUORTEN, PERH. PAL. JOHTAJ, titta.pelttari@pirha.fi

Liitteet

- 1 Palveluiden verkosto LaNuPe, laaja materiaali
- 2 Palveluiden verkosto LaNuPe, esitysmateriaali - saavutettava
- 3 Tulevaisuus- ja strategiavaliokunnan lausunto lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvityksestä

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alatavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkkoselvitys syys-lokakuun 2023 aikana.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkkoselvityksen ja sen pohjalta tehtyjen päätösten tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluverkolla palvelutarpeeseen, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Keväällä 2023 valmisteltiin palveluverkon kehittämisen yleisiä sekä palvelukohtaisia periaatteita, jotka hyväksyttiin aluevaltuustossa 14.8.2023. Sekä yleiset palvelulinjakohtaiset periaatteet ovat olleet pohjana lasten, nuorten ja perheiden palveluverkon valmistelussa. Valtuuston hyväksymät periaatteet ja kyseisten palveluiden esitettävät muutokset ovat linjassa keskenään.

Selvitys toteutettiin virkajohdon alaisuudessa konsulttiyhtiö Nordic Healthcare Group: n (NHG) ollessa valmistelun tukena. Valmistelussa käytettiin pohjana laajasti avoimen datan tilastotietoja mm. THL, Tilastokeskus, Sotkanet, Kela. Väestöanalyysit pohjautuvat Tilastokeskuksen väestötietoihin sekä Pirkanmaan liiton tekemän väestösuunnitteen tietoihin.

Valmistelua varten muodostettiin asiantuntijaryhmä, jossa oli edustettuna kaikkien toimi- ja vastuualueiden edustajat, tilahallinnon, henkilöstöpalvelujen ja viestinnän edustajat. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkostoa työstettiin syys-lokakuussa 2023. Työpajoja järjestettiin yhteensä viisi kappaletta. Lisäksi henkilöstöä osallistettiin laajasti erilaisilla kyselyillä (sosiaalipalvelut) sekä keskusteluilla ja kartoituksilla lähiesihenkilöiden kanssa (terveys- ja opiskeluhuollon palvelut). Kunnilta koottiin tietoa meneillään olevista ja tulevaisuuden tilahankkeista, joilla on vaikutusta hyvinvointialueen järjestämismvastuulla oleviin lasten, nuorten ja perheiden palveluihin.

Hyvinvointialueen johtoryhmä on ohjannut lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkostotyötä.

Nykytilakuvaus ja muutospaineet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Lasten, nuorten ja perheiden palveluja tarjotaan tällä hetkellä 420 toimipisteessä lähes 1900 sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen toimesta. Toimipisteiden asiakaspohja, käynti- ja henkilöstömäärät eroavat huomattavasti toisistaan. Palveluiden saatavuudessa sekä toimintamalleissa ja digitaalisten palvelujen käyttöasteissa on suuria eroja. Liikkuvia palveluja palvelulinjalla on jo nyt runsaasti. Palveluja tarjotaan omasta palvelutuotannosta pääosin virka-aikaan.

Pirkanmaan lapsiväestön määrän kehittymisen myötä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelutarpeen ennustetaan vähenevän koko Pirkanmaan alueella. Strategian toimeenpanotyöllä tavoitellaan sitä, että palvelujen käytön painopiste siirtyy universaali- ja varhaisen vaiheen palveluihin ja korjaavien palvelujen tarve vähenee merkittävästi nykyisestä. Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa eri palvelujen kysyntään merkittävästi.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa palvelujen järjestämistä haastavat työvoiman saatavuus ja riittävyys. Erityisesti sosiaalityöntekijöiden, lääkäreiden ja psykologien määrä on tarpeeseen nähden riittämätön ja vaikuttavat palvelujen tuottamiseen erityisesti maakunnan reuna-alueille.

Palveluiden verkoston tavoitetila ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluverkko, jossa palvelut jakautuvat ns. kivijalkapalveluihin (fyysiset toimipisteet), liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin.

Tavoitteena on tuottaa lasten, nuorten ja perheiden palvelut nykyistä asiakaslähtöisemmin. Digipalveluiden käyttöä sekä oman palvelutuotannon aukioloaikoja tulee laajentaa palveluun pääsyn ja asiointin sujuvoittamiseksi. Ammattilaisten välisen yhteistyön mahdollistaminen on otettu huomioon fyysisen toimipisteverkoston suunnittelussa.

Hyvinvointialueen, kuntien ja 3. sektorin palveluksessa työskentelevien lasten, nuorten ja perheiden palvelujen ammattilaisten yhteistyön sujuvuus varmistetaan siten, että universaali- ja varhaisen vaiheen palvelujen tarjotaan myös jatkossa lähellä asiakkaita. Haasteellisessa elämäntilanteessa olevien lasten, nuorten ja perheiden tarvitsema joustava, moniammatillinen tuki pyritään varmistamaan sillä, että erityisesti erityisosaamista edellyttävät palvelut sijoittuvat jatkossa pääosin samoihin osaamiskeskittyymiin. Oman palvelutuotannon osuutta erityisesti lastensuojelun laitoshoidon osalta on tarve vahvistaa.

Valmistelu lähti asetetusta kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä valmisteluryhmät pitivät tulevaisuuden palveluverkon kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutoksien skenaariota, jossa liikkuvien ja digitaalisten palvelujen osuutta merkittävästi nykyisestä vahvistetaan. Samalla toimitilojen yhteiskäyttöä lisätään ja erityisosaamista edellyttäviä palveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittyymiin. Fyysistä palveluverkkoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelujen kokonaisuus maakuntatasoisena.

Eri palvelujen osalta digitaalisten, liikkuvien ja fyysisten palveluiden suhteelliset osuudet vaihtelevat merkittävästi kuitenkin siten, että digitaalisten ja liikkuvien palvelujen osuutta on kasvatettu kaikissa palvelukokonaisuuksissa. Digitaalisilla ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

liikkuvilla palveluilla täydennetään palveluita erityisesti haja-asutusseuduilla, jossa julkinen liikenne on heikkoa. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi, jossa on nostettu esiin vaikutuksia mm. lapsiin, asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutuun. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Hyvinvointialueen strategian mukaisesti toiminnan kokonaisuudessa tavoitellaan noin kahden prosentin tuottavuuden lisääntymistä vuositasolla. Lähtökohta on huomioitu valmistelussa.

Jatkovalmistelu

Lasten, nuorten ja perheiden palveluverkkovalmistelussa edetään tarkemmalle tasolle kuulemiskierrosilta saadun ohjauksen sekä sosiaali- ja terveystalujen palveluverkkosuunnitelmien yhteensovittamisen jälkeen.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston laaja ja tiivistetty selvitys ovat liitteinä. Lausunnon työstössä avustavat kysymykset on oheismateriaalina.

Ehdotus

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- merkitsee lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, sekä
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana palvelulinjajohtaja Titta Pelttaria.

Valiokunta keskusteli keskittämisen taustasyistä. Lähipalveluina toivottiin tarjottavan mielenterveys- ja päihdepalveluita sekä usein tarvittavia palveluita. Huolta herätti se, että muutoin säästöt syntyvät siitä, ettei palvelun parii hakeuduta. Valiokunta pohti sitä, miten ratkaistaan paikkojen riittävyys nuorille mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Aukioloaikojen laajentaminen nähtiin positiivisena asiana ja sen koettiin parantavan palveluiden saatavuutta etenkin lapsiperheiden näkökulmasta.

Leena Saarela saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Taru Tolvanen poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Päätös

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- merkitsi lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, sekä
- antaa liitteenä olevan lausunnon aluehallitukselle.

Tiedoksi

Aluehallitus, Titta Pelttari

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta, § 35, 25.10.2023

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta, § 41, 14.11.2023

§ 41

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 sekä alueelliset hyvinvointisuunnitelmat

1858/2023

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta, 25.10.2023, § 35

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Varjonen-Toivonen, YLILÄÄKÄRI, maarit.varjonen-toivonen@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026 on strateginen alueellinen asiakirja, joka linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa hyvinvointialueen laatimaan valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Lainsäädäntö velvoittaa liittämään tähän asiakirjaan muut laissa määritellyt alueelliset hyvinvointisuunnitelmat:

- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (lastensuojelulaki 417/2007, 12 §), johon on liitettävä
 - alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013), 13a §) ja
 - alueellinen neuvolasuunnitelma (terveydenhuoltolaki (1326/2010), 15 §),
- alueellinen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (908/2012), 5 §)
- alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015), 5 §).

Kaikilla Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmissa on yhteisen tilannekuvan perusteella muodostetut yhteiset painopisteet ja näiden tavoitteet. Asiakirjat on muutoin valmisteltu omina kokonaisuuksinaan.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2026:n **kertomusosa** kuvaa pirkanmaalaisen väestön hyvinvoinnin tilaa sovittujen indikaattoreiden (tunnuslukujen) kautta sekä edellisen kauden (2021-2022) vastaavan asiakirjan painopisteiden ja tavoitteiden toimeenpanoa. Nämä ovat muodostaneet perustan asiakirjan **suunnitelmaosalle**. Lisäksi on huomioitu Pirkanmaan kuntien kuluvan valtuustokauden lakisääteisten hyvinvointisuunnitelmien painopisteet.

Asiakirjakokonaisuus sisältää hyvinvointialueen ensimmäiselle valtuustokaudelle alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, niiden tavoitteet ja toimeenpanosuunnitelmat. Toimeenpanosuunnitelmat kuvaavat, miten kunkin hyvinvointisuunnitelman kautta edistetään Pirkanmaan väestön hyvinvointia ja terveyttä ja tuetaan arjessa pärjäämistä yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

kanssa. Toimeenpanosuunnitelmat toteuttavat osaltaan Pirhan strategian toimeenpanoa. Niiden toimeenpano on osa kaikkien Pirhan palvelulinjojen toimintaa.

Valmistelussa on huomioitu sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2023–2026 sekä kunnan ja hyvinvointialueen rahoituksessa valtionosuuden perustana olevien HYTE-kerrointen tunnusluvut (indikaattorit).

Alueellisten hyvinvointisuunnitelmien valmistelulle nimetty ohjausryhmä on hyväksynyt valmistelun välivaiheet: tilannekuvan perustana käytettävän indikaattoripaketin ja siitä nostetut alueelliset väestötason hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, näiden tavoitteet sekä asiakirjojen lähettämisen lausuntokierrokselle. Asiakirjojen valmisteluun on osallistunut toimijoita hyvinvointialueen eri palvelulinjoilta, valiokunnista ja vaikuttamistoimielimistä, kunnista sekä kolmannen sektorin toimijoista. Lisäksi kunnat ovat osallistuneet valmisteluun alueellisen hyvinvointikoordinaattoreiden verkoston kautta.

Asiakirjakokonaisuus on lähetetty lausuntokierrokselle 15.9.2023. Lausuntoa pyydetään erityisesti asiakirjoissa esitettyjen toimeenpanosuunnitelmien sisällöstä ja yhteisestä toimeenpanosta. Lausunnot on pyydetty toimittamaan 10.11.2023 mennessä. Valmistelulle asetetussa hyvinvointialuejohtajan viranhaltijapäätöksessä tavoitteena on asiakirjojen käsittely valtuustossa joulukuussa 2023.

Lausuntopyyntö liitteineen on liitteenä. Oheimateriaalina on Pirkanmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024-2025, jossa jo saapuneita kommentteja on otettu huomioon.

Ehdotus

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- merkitsee tiedoksi esityksen Pirkanmaan alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2023–2026 sekä siihen liitettävät alueelliset hyvinvointisuunnitelmat
- päättää jatkotoimenpiteistä lausunnon antamiseksi.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana ylläkäri Maarit Varjonen-Toivosta, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Valiokunta piti asian valmistelua hyvänä, mutta totesi materiaalin määrän olleen todella suuri. Valiokunnan keskustelussa nousi esiin vammaisille kohdistetun suunnitelman puute sekä toive korostaa liikunnan lisäksi myös kulttuurin osuutta hyvinvoinnin osana. Valiokunta kiinnitti keskustelussa huomiota myös järjestönäkökulmaan sekä suunnitelmien jalkauttamiseen henkilöstölle esimiestyön ja johtamisen työkaluna.

Valiokunta päätti lausunnossaan ottaa kantaa kokonaisuutena Pirkanmaan alueellisesta hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan 2023–2026 sekä siihen liitettäviin alueellisiin hyvinvointisuunnitelmiin. Valiokunta keskusteli jatkokäsittelystä ja sopi, että puheenjohtajisto valmistelee keskustelun pohjalta lausuntoluonnoksen, joka lähetetään kommentoitavaksi valiokunnan jäsenistölle vielä sähköpostitse.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- merkitsi tiedoksi esityksen Pirkanmaan alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2023–2026 sekä siihen liitettävät alueelliset hyvinvointisuunnitelmat
- päätti valtuuttaa puheenjohtajiston työstämään lausunnon loppuun 10.11.2023 mennessä ja
- päätti, että valiokunnan lausunto hyväksytään sähköisesti ja merkitään tiedoksi seuraavassa valiokunnan kokouksessa.

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta, 14.11.2023, § 41

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Varjonen-Toivonen, YLILÄÄKÄRI, maarit.varjonen-toivonen@pirha.fi

Liitteet

1 Tulevaisuus- ja strategiavaliokunnan lausunto hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2023-2026 sekä alueellisista hyvinvointisuunnitelmista

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta kävi hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa 2023-2026 sekä alueellisia hyvinvointisuunnitelmia koskevan lähetekeskustelun kokouksessaan 25.10.2023. Valiokunnan puheenjohtajisto valtuutettiin laatimaan liitteenä oleva lausunto, joka hyväksyttiin sähköisesti ja toimitettiin kirjaamoon määräaikaan 10.11.2023 mennessä.

Ehdotus

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- merkitsee tiedoksi tulevaisuus- ja strategiavaliokunta hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa sekä alueellisia hyvinvointisuunnitelmia koskevan lausunnon.

Kokouskäsitely

Kokouksen puheenjohtajana toimi 2. varapuheenjohtaja pykälien 41-43 ajan puheenjohtaja Taru Tolvasen ollessa estynyt.

Päätös

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- merkitsi tiedoksi tulevaisuus- ja strategiavaliokunta hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa sekä alueellisia hyvinvointisuunnitelmia koskevan lausunnon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 42

Kokoukset vuonna 2024

26275/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Anna-Sofia Kujansuu, HALLINTOASSISTENTTI, anna-sofia.kujansuu@pirha.fi

Hyväksymisaikataulu

Hallintosäännön 124 §:n mukaan toimielin päättää kokouksensa ajan ja paikan. Aluehallitus ja aluevaltuusto ovat hyväksyneet osaltaan kokousaikataulut vuodelle 2024 syys-lokakuussa 2023. Muiden toimielimien osalta kokousaikataulut tuodaan päätettäväksi kunkin toimielimen kokoukseen loka-marraskuussa 2023.

Aluehallituksen linjauksen mukaisesti aluehallituksen jaostojen, valtuuston valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten työsuunnitelmien tulee pohjautua etukäteen laadittuihin vuosikelloihin. Valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten kohdalla talousarviossa otetaan kohtuullisessa määrässä huomioon myös muu valmistelu, kuten mietintöjen valmisteluun varattava resurssi. Kustannusten säästön kannalta kaikkien toimielinten, valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten tulee ottaa käyttöön etä- ja hybridikokouksia.

Toimielimiin on kokonaisuudessaan varattu vuoden 2024 talousarviossa 2,9 miljoonaa euroa, jonka rajoissa toimielinten on pysyttävä. Budjettiesitys perustuu tilinpäätöksen 2023 ennusteeseen.

Toimielinkohtainen suunnittelu

Toimielin voi suunnitella oman työskentelynsä vuodelle 2024 annetuissa kehyksissä. Vuoden 2023 toteumatietojen perusteella laskettuna vähän palveluita käyttävien valiokunnan talousarvio mahdollistaa 10 kokoontumista vuodelle 2024. Toimielimet suunnittelevat, miten kokoontumiset jakautuvat varsinaisiin kokouksiin, työpajoihin tai muihin tilaisuuksiin sekä sen pidetäänkö tilaisuudet etä-, hybridi- vai läsnäolotilaisuuksina.

Demokratiakustannuksia seurataan kokonaisuutena, mutta seuranta tulee tehdä myös toimielinkohtaisesti. Jokaisen toimielimen, valiokunnan ja vaikuttamistoimielimen tulee pysyä talousarviokehyksessä. Kokoustapojen suunnittelulla toimielin pystyy kohdentamaan budjettiaan haluamiinsa asioihin.

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunnalle ehdotetaan kokouspäiviksi seuraavia ajankohtia:

- ti 23.01.2024, klo 16
- to 22.02.2024, klo 16
- ti 26.03.2024, klo 16
- to 25.04.2024, klo 16
- to 06.06.2024, klo 16
- to 22.08.2024, klo 16
- ke 18.09.2024, klo 16
- ti 22.10.2024, klo 16
- ke 13.11.2024, klo 16

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- ti 03.12.2024, klo 16

Ehdotus

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- päättää hyväksyä esitetyn kokousaikataulun vuodelle 2024.

Päätös

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- päätti hyväksyä esitetyt kokouspäivät vuodelle 2024 ja, että
- kokousten tarkemmasta aloitusajankohdasta päätetään seuraavassa kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 43

Tiedoksi merkittävät asiat

Ehdotus

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- merkitsee tiedoksi kokouksessa esiin tulleet asiat.

Päätös

Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta

- totesi, ettei tiedoksi merkittäviä asioita ollut.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§37, §38, §39, §40, §41, §42, §43

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).